Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

din CUPRINS

03 BRAȘOVUL CENTENAR ȘI GENERAȚIA UNIRII
de Adrian Lesenciuc

04 SCRIITORUL ANULUI 2017 ȘI AUTORII NEUMA LA BRAȘOV
de Cătălin Stanciu

06 AUREL PANTEA – PREMIUL NAȚIONAL PENTRU POEZIE „MIHAI EMINESCU" 2018
NEGRU PE NEGRU

10 ISTORIA ASTREI [II] MEMORII
de Daniel Drăgan

14 CONVORBIRI CU NICOLAE MANOLESCU
de Adrian Lesenciuc

19 LILIANA URSU

21 MIRCEA DOREANU

22 ANASTASIA PALII

23 LIVIA MIHAI

24 UN ROMAN REUȘIT ESTE O FELIE DE VIAȚĂ CORECT ÎNȚELEASĂ ȘI LIMPEDE TRANSMISĂ. INTERVIU CU SIMONA ANTONESCU
de Laurențiu-Ciprian Tudor

29 MIREASA TĂTĂROAICĂ [I]
de Gabriela Vlad

34 ARTA ÎN FORMA EI FILOSOFICĂ [II]
de Aurel Ion Brumaru

37 DIN CE SE NAȘTE POEMUL?
de Laurențiu-Ciprian Tudor

40 PERSIDA RUGU: ÎNGERUL MUNTELUI ROȘU
de Adrian Lesenciuc

43 DINU FLĂMÂND: PRIMĂVARA LA PRAGA
de Mircea Doreanu

45 MIHAI NEAMȚU: VÂRSTELE IUBIRII
de Laurențiu-Ciprian Tudor

48 IOAN POP BARASSOVIA: PERSOANE DISPĂRUTE
de Angela Nache Mamier

50 GABRIEL CHIFU: MARATONUL ÎNVINȘILOR
de Ion Topolog

53 OANA BOC: SCRISOAREA EVEI
de Victor Constantin Măruțoiu

55 PROFESORUL IOSIF BLAGA CU POETUL LUCIAN BLAGA ȘI SCRIITORUL ROMULUS CIOFLEC
de Luminița Cornea

60 ISMAIL KADARÉ: PĂPUȘA
de Marius Dobrescu

65 TEOFIL MIHĂILESCU
de Laurențiu-Ciprian Tudor

67 PRIMUL TRIMESTRU LITERAR. REFLECTĂRI ÎN REVISTE
de Cătălin Stanciu

REDACȚIA

Director onorific: Doru Munteanu
Redactor-șef: Adrian Lesenciuc
Secretar de redacție: Laurențiu-Ciprian Tudor
Redactori: Mihaela Malea-Stroe
Cătălin Stanciu
Dana Anghelescu

Adresă: str. Mureșenilor nr.14, Brașov 500030,
Tel: 0268/477799, 0268/478595
email: cultural@libris.ro

Pentru comenzi și abonamente::
SC LIBRIS EDITORIAL SRL
str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, cod 500030
tel: 0268.477.799
e-mail: editura@libris.ro
cont RO77BTRLRONCRT0364057701
Banca Transilvania Brașov

ISSN 2559 - 0308,
ISSN-L 2559 - 0308

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Scriitorul anului 2017 și autorii Neuma la Brașov

Cătălin Stanciu,

n. 31 martie 1978, Hațeg, Hunedoara. Licențiat în psihosociologie al Universității din Petroșani și studii post universitare în Consiliere familială și de cuplu la Universitatea de Vest Timișoara. Supervizor și psiholog principal clinician. A publicat două volume de versuri, Ceartă cu îngeri (2007) și Viața e un drum pe jos (2014). Membru al Grupului de litere-sunete-și-culori „Caii verzi de pe pereți" din Brașov. Colaborator al Cenaklub-ului Tiuk!

Finalul de an 2017 a fost marcat la Brașov de două evenimente importante găzduite de către Librăria „Șt. O. Iosif" și organizate sub egida Filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România. Este vorba de lansarea romanului „Ploaia de trei sute de zile" semnat de Gabriel Chifu, care s-a petrecut în data de 15.11.2017 și un eveniment al editurii și revistei Neuma, într-o după amiază de început de iarnă, 8 decembrie 2017.

Gabriel Chifu a ajuns la Brașov cu cel mai recent roman al său „Ploaia de trei sute de zile" (Editura Cartea Românească, București, 2017) într-o zi istorică pentru brașoveni, la treizeci de ani de la revolta anticomunistă a muncitorilor de pe marile platforme industriale. După treizeci de ani de la o realitate cruntă istorică, a fost adusă în fața cititorilor brașoveni o distopie socială gândită de Gabriel Chifu, întinsă pe întreg teritoriul unei țări imaginate, Caramia.

Gabriel Chifu, proaspăt laureat al premiului „Scriitorul Anului 2017" de către Uniunea Scriitorilor din România a fost însoțit la Librăria „Șt. O. Iosif", gazda evenimentului, de filosoful și criticul literar Sorin Lavric, de criticul literar Daniel Cristea-Enache, de Adrian Lesenciuc, scriitor, președinte al Filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România, care a avut o dublă misiune: de a asigura comperajul evenimentului și de a opina critic. Sorin Lavric, după ce s-a declarat încântat de atmosfera barocă a Brașovului, a mărturisit că motivația care l-a făcut să accepte invitația de a vorbi despre cartea lui Gabriel Chifu constă nu numai în compoziția artistică, ci și în dimensiunea spirituală, de problematizare a rosturilor existenței umane. Personajele închipuite de Gabriel Chifu adoptă diferite strategii de a se salva, de a se mântui social, spiritual sau conceptual. Ploaia metafizică, personajul principal, în fapt, înecă în cele trei sute de zile mizeria personajelor și a unei societăți corupte moral. Criticul literar Daniel Cristea-Enache a accentuat abilitatea autorului de a menține viu interesul cititorului pe întregul parcurs al romanului printr-o atitudine anticipativă. Chiar dacă este un roman de factură distopică, scriitura îl plasează în rândul operelor realiste ale lui Camil Petrescu sau Marin Preda. Intervenția lui Daniel Cristea Enache s-a încheiat prin admirația față de

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

spațiul avangardist, dar cald, pe care-l oferă Librăria „Șt. O. Iosif", anunțându-și prezența la orice eveniment de calitate la care va fi invitat aici. Adrian Lesenciuc a scris în numărul 3/2017 al Revistei Literare „Libris" despre romanul distopic al lui Gabriel Chifu, pe care-l consideră „o autentică și viguroasă operă, un amestec de stiluri și voci, un controlat și bine dirijat întreg ficțional care avansează erodând false convingeri, false canoane și tare sociale. O carte care va rămâne." În aceeași notă a menționat că ploaia postmodernă este personajul care impune ritmul și desfășurarea acțiunii. La încheierea evenimentului, Gabriel Chifu a mulțumit celor prezenți și a făcut cunoscută povestea cărții. De la un singur cuvânt, un nume, Grima, ajuns întâmplător în fața autorului, s-a născut o carte care angajează întrebări fundamentale, raportarea la propria persoană și la Dumnezeu.

Al doilea eveniment a constat în debutul unui număr dublu al revistei „Neuma" precum și lansarea autorilor editurii Neuma: Flavia Adam – „Raiul de urgență", Andreea H. Hedeș – „Orele aspre", Nicoleta Milea – „Grota cu fulgere", Radu-Ilarion Munteanu – „Lecturaria", Cezar Pârlog – „Electric Puzzle", Horia Gârbea – „Uimitoarele aventuri ale lui Făt-Frumos din Lună" (Premiul Uniunii Scriitorilor din România/2016 pentru literatură pentru copii) și antologiile: „1312 – Proză scurtă românească din deceniul doi" și „Ce stradă e asta?" – Poeți în peisajul urban, antologia Filialei București – Poezie a USR. Evenimentul a fost moderat de către doi amfitrioni: Horia Gârbea, președintele Filialei București București – Poezie al Uniunii Scriitorilor din România și Adrian Lesenciuc, președintele Filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România. La eveniment au fost prezenți și trei dintre autorii editurii Neuma: Flavia Adam, Andreea H. Hedeș și Cezar Pârlog. Horia Gârbea a prezentat revista și editura „Neuma", dar nu înainte de a rememora ceea ce, afectiv, îl leagă de Brașov. Revista „Neuma" care se află la debut (nr. 1-2/2017) a luat naștere după editura omonimă sub ideea și însuflețirea poetei Andreea H. Hedeș. În mai puțin de doi ani editura a ajuns la peste 30 de titluri ale literaturii de azi. O editură orientată către scriitori contemporani însă doar spre cei care au fost validați de talent sau care au confirmat și convins critica literară. Revista „Neuma" rămâne în linia editurii promovând literatura vie, a autorilor care deja au confirmat sau tineri scriitori care s-au născut sub un talent literar. O țintă a revistei o reprezintă și spațiile culturale ale comunităților din diaspora. Andreea H. Hedeș a întărit cele spuse de Horia Gârbea adăugând faptul că editura își va continua drumul onest pe care

a pornit însoțită fiind de revistă, privită ca o dezvoltare organică a editurii. Acestea nu vor intra pe o piață competițională deoarece cultura nu este doar despre o singură voce, ci despre mai multe voci care se pot exprima simultan. Se vor o scenă în care talentul să se desfășoare și să-și consolideze prezența în lumea literaturii contemporane. Cezar Pârlog revine la Brașov după ce toate cele trei cărți ale sale au avut parte de lansări individuale. Autor născut la Cluj, Cezar Pârlog leagă destinul celei mai recente cărți de editura Neuma. „Electric Puzzle" este o colecție a celor mai bune texte apărute în presa scrisă („Adevărul", „24 FUN", „Puterea"). Sub aparența unei măști a timidității, autorul a preferat să citească texte reprezentative din carte în defavoarea unui discurs.

Flavia Adam face cunoscut publicului brașovean, al nouălea său volum, „Raiul de urgență", o carte elegantă, în care se cultivă un discurs poetic eminamente despre dragoste. Autoarea consideră că acest volum reprezintă un demers poetic care a avut efect terapeutic asupra dezvoltării personale. O carte a unei poezii de dragoste, cu preponderență spre perimetrul domestic.

Urăm editurii, revistei și autorilor „Neuma" drumul pe care-l merită!

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Premiul național pentru poezie „Mihai Eminescu” 2018

Negru pe negru

Aurel Pantea,

Aurel Pantea, n.10 martie 1952 comuna Chețani, jud. Mureș, a absolvit în 1976 Facultatea de Filologie din Cluj-Napoca. Este doctor în științe filologice cu o teză intitulată Vis și reverie în poezia românească, coordonată de prof.univ. Ion Pop. Cadru didactic universitar la Universitatea „1 Decembrie 1918”. A fost redactor la Echinox; în prezent, redactor-șef al revistei „Discobolul” din Alba Iulia. Președinte al Filialei Alba-Huneadoara a Uniunii Scriitorilor din România. A publicat numeroase cărți de critică, dintre care amintim Înapoi la lirism (2005) și Metamorfozele lirismului (2011). Este unul dintre cei mai importanți poeți români contemporani, autor al volumelor de versuri: Casa cu retori (1980), Persoana de după-amiază (1983), La persoana a treia (1992), Negru pe negru (1993), O victorie covârșitoare (1999), Negru pe negru (alt poem) (2005), Nimicitorul (2012), O înserare nepământeană (2015), Opera poetică (2016). I s-au decernat numeroase premii de poezie, printre care Premiul Național „Tudor Arghezi” (2012), Premiul „Balcanica”(2012), Premiul Uniunii Scriitorilor din România (2015), Premiul pentru poezie la împlinirea a 150 de ani de la apariția revistei „Familia” (2015). În 15 ianuarie 2018, lui Aurel Pantea i s-a decernat Premiul Național pentru Poezie „Mihai Eminescu” – Opera Omnia.

***

O singurătate cu gesturi lente, atotstăpânitoare
e substanța ce nu vorbește
dar înghite enorm. Până și privirea aceasta,
după o scurtă luminiscență, mă va duce
lângă tablouri cu fețe
ce nu se mai întorc. Și iarăși
negru pe negru

***

La fel cum se întâmplă cu un chip
într-un sentiment negativ
vin oxizii

***

Așa cum spun, moartea
e udă ca steaua cugetată
citind, amintindu-ți orașe,
în conversații se află
chipul ce încă nu s-a întors,
confundat, din eroare,
cu zidul

***

Doamne, ce va urma, ploaia asta
mirosind a om desfăcut,
văzut, întors pe toate părțile –
bâlbâială de timpuri
peste chipuri blege,
ce va urma, iarna pe străzi se vede
culoarea vânătă a sângelui pe mâini. Duce cu ea
tonuri ale peisajului de-afară, înlăuntru
unde stau chipuri

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

sub timpuri ploioase,
nu întreb nimic, constat:
c e de vânzare se vinde, ce nu e de vânzare
cade în grija negustorilor și se dedică
unei secrete retorici: moare bănuind
că face chiar asta.
Se dezvoltă nescontat tema singurătății,
ce mai e cât de cât sesizabil provine dintr-o
delăsare
a consecventului meu

***

Nimic decât tremurul
unui țesut rupt, o privire cinică,
câteva obrazuri, chiar astfel poate să înceapă
un anotimp

***

Numai intenții și valuri
peste o temniță putredă, energii
intuite ca trup unduit
peste figura spartă,
și temnița putredă – dar nu despre ea
ci despre animalul ce o părăsește,
el are în burtă placenta
cu puii lui nu,
spintecă-i-o, mă,
spintecați-i-o,
se aud glăscioare din alte temniți putrede, despre
ele acum: acolo nu se împreună cu nu,
acolo, în gala neagră
se uită o față căzută, prinsă cu totul
în năvod

***

Liniște insistentă, consumându-se
pe sine, autofagie
în care timpul înțelenit e smuls –
nici un fel de putrezire nu va mai fi

din volumul „Negru pe negru”, ed. Arhipelag, 1993

***

Poți să crăpi și să te adaugi pastei –
îmi spune cel din mine ce nu vorbește,
cel ce niciodată nu a vorbit, mutul
de care fiecare cuvânt al meu își amintește,
de care fiecare cuvânt al meu se teme
și îi poartă înspăimântat refuzurile,
mutul asemantic, groapa fără fund, groapa
horcăitoare,
pot să crăp și să mă adaug pastei,
pot să intru în pasta primitoare,
ea așteaptă , ea niciodată nu va naște pe nimeni,
ea e dragostea pură, fără subiect, ea nu refuză
și mă urmărește cu priviri răbdătoare,
forfota grea, celulă lângă celulă,
mângâierea înnebunitoare, ca un nu
care îl are pe da în gură,
groapa plină, dând peste margini de-atâția
invitați

***

M-am dezbrăcat în fața Domnului
și-am văzut că sunt mort,

am vrut să vorbesc și-am văzut
că sunt un cimitir semantic

am dus prin lume un mort, am hrănit un mort,
împreună cu prietenii și inamicii, adesea,
l-am ucis și i-am mângâiat vanitatea,
acum, el se întinde peste tot, prin limbaje,
tari ca pușcăriile, în desfrânări cu toate
realitățile curve, lângă dreapta rugăciune
stă hoitul
și nu este primit

***

Insul incomunicabil, limba mută
în care au murit relațiile,
când în noi, ca pe niște străzi uitate,
umblă câini negri și primim parolele
unor legi în care suferă lumina,

iată nesațiul unei străzi goale,
senzuala ei liniște și palpitul feminin
când apare primul pieton,

dar tu nu pleca, rămâi
până îmbătrânește lumina,
până începe să miște
sensul care exclude și se naște prizonierul
pe drumul ce trebuie urmat

***

Nimic
un sentiment fisurat al vieții
poezia

Nimic
un sentiment fisurat al vieții

Nimic

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

***

Numai oboseala mai vorbește
într-un limbaj extrem de analitic,
cu voci analitice, cu inși analitici,
adevărurile au devenit atât de sensibile,
că se schimbă la față la fiecare semnal,
omul a devenit cea mai bătrână himeră

din volumul „O victorie covârșitoare", ed. Paralela 45, 1999

***

Așa ceva peste ani nu se va mai putea,
ca ființa lucrurilor, ca ființa tuturor
lucrurilor să se bâlbâie în limbajul meu,

pe țărmi de ape și în grădini
lucrul cel rău și lucrul cel bun

prind să se roage unul de altul

***

Și timpul nu va mai dura, și se va despărți
de sine, și va rămâne sinele său, și acolo se va urla
într-o imagine mare,

acum, el stă cu sinele său, ca o femeie care, în
cele din urmă,
acceptă, stă cu sinele său încărcat de sâni

***

Lumina desfoliată dezbrăcându-se. O femeie,
altădată, știa să profite de efectele acestei
nudități,
fotonii risipiți, consumându-se printre puterile
întunecate
ale adolescenței, lumina de acum, în risipă,
feminitățile ei
atrag chipuri în care au obosit rosturile,
fundamentala ei
feminitate
transformă timpul într-un culcuș, orice femeie e
profundă
când un bărbat îi vorbește despre adăpostul și
avanpostul
morților din ea,
și cu astfel de lucruri începe totul: cabrările,
lenevia,
vitalitatea concentrată și
ampla ei delăsare după,
delăsarea apelor mari la capătul cărora
seriile și ritmurile se reiau, vitala lor nerăbdare.
Limbajele își ridică fețele
din mâluri pentru alte răsărituri semantice

***

Ceva din noi tot timpul se scuză, tot timpul, pe de
altă parte,
ceva din noi este înarmat pentru a reproșa, și-așa
vine crepusculul, vin asfințiturile lăuntrice, nucleul
de noapte,
când știi că numai oboseala, un fel de iubită a
sorilor morți,
mai face lucrurile să semnifice. Du-mă și leagă-mă,
soarele meu e mort, nu mai pot, Iisuse Christoase,
nu știu ce scriu, nu mai știu ce scriu

din volumul „Negru pe negru alt poem", ed. Casa Cărții de Știință, 2005

***

Pentru Katia

Oameni pe stradă, cum îi simți, ca o pastă,
secretați de un puls fără nivel, depărtați și teribil de
inumani,
cu glasurile răzbind dintr-o deplorabilă stare
a imaginației, ei sunt sfârșitul, ziua moartă,
realitatea fără apeluri,
făcută din lucruri de pe afară,

printre morți îi găsești, îi privești cu pofte vechi,
apar
în curgerea ofidiană a simțurilor, în zvârcoliri,
apariții aburite,
ca simțurile multă vreme neexersate,

vine o vreme când ți-e rușine de propriul trup,
când nu mai suporți
lumina pe piele, când din brațe alunecă
o viețuitoare ce abandonează,

lumea din noi, dacă am putea să o ridicăm cu
venele,
dacă am putea, în impudoare, să resimțim clipociri
și tonuri
în resorbție,
am privi cu pielea,

ne întoarcem în materia pură, fără buze, cu
pământ în gură și cu propoziții
devenim una cu parola neagră,
la începutul unei zile ce nu se mai poate naște,
o lumină ilicită, ca mijlocul zilei morților, acolo,
pământ ondulat ca emoția
ne spune adevăratul nostru nume

***

Azi m-a văzut cel cu totul altcineva,
mi s-a părut că așa este el azi: îmbătrânește,

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

curând nu se va opune, va fi o tristețe să-l învingă,
nu mai poate fi vorba
de un război, s-a oprit o femeie lângă mine, nu
știa că îl poartă, cerea ceva de la o fată,
la un magazin, au fost momente din acelea de
viață grăbită, viață
ce ucide fără să știe, era grăbit și el, a comandat
repede și s-a dus în
mulțime

***

Pentru Cis și pentru baciul Ioan Moldovan

Cade adânc în noi grăuntele conștiinței morții,
tu și eu suntem tare departe și privim
lanurile întinse și secerătorii,

în moartea mare, crește desfrânarea,
floarea prăduitoare

***

Se ridica praful,
limbajul încă nu fusese descoperit,
iar poezia se impunea să fie scrisă

Câte s-au întâmplat,

dar eu mă sfârșesc aici, mai departe mergi tu,
excesul meu de viețuire, tu ești partea de
neconsumat, ce va îndura altfel, altcândva,
altundeva
privirile a ceea ce ne este cu totul și cu totul
străin

din volumul „Nimicitorul”, ed. Limes, 2012

***

Simți că e iarnă
și că se desparte suflet de suflet,
iar partea din noi
ce nu se va arăta vreodată
se îndepărtează, fără explicații,
astea, tot timpul, au avut ultimul cuvânt
și au încurcat lucrurile,
privește acest apus al graiurilor și taci
pentru că, iată, vin sărbătorile trupurilor,
și rămân liniști mari,
și trupurile îndură tăceri,
și pe urmă tăcerile se adaugă
unor melodii ce se aud
cu auzul nostru de pe urmă,
când o divinitate privește în limbajele noastre
cum ne prăpădim,
cum ne ocupă tăceri fără îndurare,
și în privirile ei se aude un plâns fără seamăn

***

O să pierd, o să pierd
trupul viu,
o să-mi fie ocupată viața de trupul amintit, prin
cămări cu umbre,
prin odăi unde pătrund lumini depărtate,
o să-mi aduc aminte, ca și cum aș trăi din nou,
trupul viu,
prin lumini moi, trupul viu va fi trup amintit
și nu va mai fi sortit să piară,
și timpul, da, timpul
se va face bun, se va umple de dragoste
și va cânta cântece de pieire,
cum numai timpul știe să cânte, când el se simte
îndrăgostit

***

Îl găsesc pe Iisus Christos în biografia mea
cutremurată,
în spaima din Grădina Ghetsimani era și
justificarea pentru spaimele mele,
în iertarea lui Petru e și iertarea pentru clipele
mele, în care am fost laș,
îndoiala lui Toma mă presupune și pe mine, când
credința e amenințată de nevoia de argumente,
El e Bărbatul pentru care moartea e doar un
eveniment depășit, simțind gurile lacome ale
iadului,
El a transformat moartea într-o problemă clasată,
lângă numele Lui, timpul se arată o simplă
prejudecată,
călătoriile mele sunt drumuri spre Emaus, când,
fără să-mi dau seama,
mă simt însoțit,
Însoțește-mă, Doamne, în singurătățile mele,
când lumina din lăuntrul meu e amenințată

***

Intră în viețile noastre ceva nelămurit,
ne-atinge, parcă în treacăt,
în trupurile noatre vine atunci o nepământeană
înserare,
parcă am pleca,
dar ne însoțește o nehotărâre,
lângă noi, după stările astea,
se aude, așa, un fel de oftat
și o muzică

din volumul „O înserare nepământeană”,
ed. Arhipelag XXI, 2014